

LET OP!

De meest actuele tekst staat **op de website** en *niet* in dit basisdocument.

Dit document is de basistekst van de Arbocatalogus Graan. Dit is niet de actuele tekst.

Werkgevers en werknemers zijn samen verantwoordelijk voor de arbeidsomstandigheden.

Daarom kunnen zowel werkgevers als werknemers de arbocatalogus raadplegen op de website van Arbocatalogus Graan. De arbocatalogus is nooit klaar. Geregeld worden verdere risico's uitgewerkt. Daarnaast zijn arbeidsomstandigheden altijd onderhevig aan ontwikkeling. De website wordt dan ook geregeld aangepast.

Arbocatalogus Graanbe- en verwerkende bedrijven

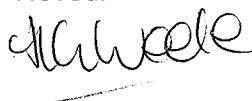
Arbeidsrisico: Gevaarlijke gassen in zeecontainers

Paraaf

FNV Bondgenoten

Nevedi

CNV Vakmensen

**Koninklijke Vereniging
Het Comité van Graanhandelaren**

De Unie

Arbeidsrisico: Gevaarlijke gassen in zeecontainers

A. Wat is het?

Om aantasting van lading door ongedierte te voorkomen worden zeecontainers in het land van herkomst vaak behandeld met bestrijdingsmiddelen. Bij opening kunnen in de zeecontainer nog gevaarlijke gassen aanwezig zijn. Indien een medewerker een zeecontainer betreedt kan door blootstelling aan een gevaarlijk gas tijdelijk of blijvend gezondheidsletsel ontstaan.

Gevaarlijke gassen in zeecontainers ontstaan door:

1. het bewust toedienen van gassen om bederf en aantasting van de lading of verpakkingsmiddelen door ongedierte te voorkomen.
2. uitdampen van stoffen die gebruikt zijn bij de fabricage van producten en voor het verpakkingsmateriaal.
3. (chemische) processen in de lading.

Daarnaast kunnen gassen ontstaan door een lekkage van verpakkingen met gevaarlijke stoffen.

In de diervoederindustrie en graanhandel zijn methylbromide en fosfine de meest voorkomende stoffen die in containers worden gevonden. Tijdens steekproefsgewijze metingen door de VROM inspectie, KLPD en uit informatie van gasmeetbedrijven blijkt onder andere dat fosfine gevonden is in containers met grondnoten, gerst, rijst, tabak en koffiebonen en dat methylbromide vooral voorkomt bij containers waar hout in de vorm van stuwhout of pallets wordt gebruikt.

Naast de aanwezigheid van stoffen kan er ook sprake zijn van een te laag zuurstofniveau.

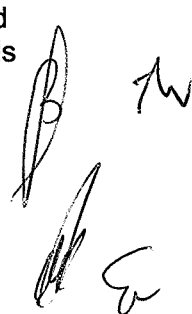
Ook al blijkt in de praktijk dat bovenstaande stoffen het meest voorkomen, een werkgever dient bij iedere nieuwe containerstroom te onderzoeken of er ook geen sprake kan zijn van andere stoffen.

B. Aanpak Gevaarlijke gassen in zeecontainers

Wanneer het vermoeden bestaat dat er stoffen in een zeecontainer aanwezig zijn die een gevaar zijn voor verstikking, bedwelming, vergiftiging of brand, dan mag de werknemer deze ruimte of plaats niet zomaar betreden. Er moet eerst onderzoek gedaan worden naar de risico's. Als uit dit onderzoek blijkt dat gevaarlijke gassen aanwezig zijn en/of het zuurstofgehalte te laag is, worden zodanige maatregelen getroffen dat de werknemer de zeecontainer kan betreden zonder gevaar.

De werkgever is dus verplicht een plan van aanpak op te stellen om de veiligheid van werknemers te garanderen.

Werkgevers en werknemers in de transportsector hebben een plan van aanpak opgesteld dat ook door de arbeidsinspectie is goedgekeurd. Dit plan van aanpak is in het Nederlands en het Engels te vinden op Platform Gassen in Containers (www.PGIC.nl) en op <http://www.gezondtransport.nl/gegastecontainers>

Handwritten signatures and initials in the bottom right corner of the page.

Een werkgever in de graanhandel en diervoedersector kan ook een andere aanpak kiezen maar deze dient minimaal dezelfde bescherming te bieden als het hierboven genoemd plan van aanpak

Stap 1 Aanpak bij de bron

Maak daar waar mogelijk afspraken met ondernemingen in dezelfde logistieke keten. Het doel moet zijn om zo veel mogelijk het bewust toedienen van gassen aan zeecontainers en het uitdampen van gassen afkomstig van de vervoerde producten en verpakkingsmaterialen te voorkomen. Spreek bijvoorbeeld af dat er gebruik gemaakt wordt van hittebehandeling in plaats van het toepassen van methylbromide bij de behandeling van houten verpakkings- en stuwmaterialen.

Stap 2 Onderzoek verrichten en maatregelen nemen

Verricht onderzoek of er gevaarlijke gassen in zeecontainers aanwezig zijn en zo ja, neem maatregelen om te zorgen dat het veilig wordt om de zeecontainer te openen en te betreden.

Stap 3 Opstellen bedrijfsprocedure

Bepaal hoe het bedrijf omgaat met gevaarlijke gassen in zeecontainers. In een bedrijfsprocedure worden onder andere de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

Stap 4 Informeren en instrueren van medewerkers

Informeer en instrueer medewerkers over de gevaren bij het openen en betreden van zeecontainers en geef aan hoe er mee om te gaan in de dagelijkse praktijk.

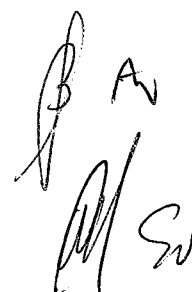
Stap 5 Doeltreffende hulp bij een calamiteit

Draag zorg voor doeltreffende hulp als een calamiteit zich voordoet bij het openen en betreden van een zeecontainer.

Handwritten signature and initials in the bottom right corner of the page.

C. Oplossingen Gevaarlijke gassen in zeecontainers

Code:	Veilig omgaan met gassen in zeecontainers
Beschrijving van de oplossing	Tijdens het openen en lossen van zeecontainers kunnen gevaarlijke gassen vrijkomen. Om de risico's voor medewerkers van bedrijven die in aanraking komen met deze gassen zoveel mogelijk te minimaliseren, heeft het Platform Gassen in Containers (PGIC) een stappenplan opgesteld zodat veilig kan worden omgegaan met deze gassen. Het stappenplan "Veilig omgaan met gassen in zeecontainers" bestaat uit een beleidsmatig en een operationeel proces. Het beleidsmatige proces geeft aan hoe een bedrijf een beleid kan vormgeven om veilig om te gaan met gassen in zeecontainers. Het operationele proces leidt tot het 'veilig' openen en betreden van de zeecontainers. Hierdoor wordt het risico op verstikking, bedwelming, vergiftiging, brand of explosie tot een minimum gereduceerd. Het stappenplan is beschikbaar op de website van PGIC (www.pgic.nl) en op de website van Gezond Transport: http://www.gezondtransport.nl/gegastecontainers. Daar zijn ook diverse praktische tipkaarten opgenomen, zoals over alarminstructie, meetrapport, ventileren van zeecontainers, voorlichting en instructie en werknemerscontrole."
Illustratie	
Niveau van de maatregel	Kies daar waar mogelijk voor de bronaanpak. In de praktijk zal dit in veel gevallen aangevuld moeten worden met technische maatregelen.
Bron(nen)	www.gezondtransport.nl

Handwritten signature and initials, possibly 'B A' and 'M S', in the bottom right corner of the page.

D. Regelgeving Gevaarlijke gassen in zeecontainers

- In het Arbobesluit is in artikel 3.5 g opgenomen dat bij een vermoeden van de aanwezigheid van stoffen die een gevaar zijn voor verstikking, bedwelming, vergiftiging of brand, de werknemer deze ruimte of plaats (zeecontainer) niet betreedt voordat uit onderzoek is gebleken dat het gevaar niet aanwezig is. Indien uit onderzoek blijkt dat gevaarlijke gassen aanwezig zijn en/of het zuurstofgehalte te laag is, worden dusdanige maatregelen getroffen zodat de werknemer de zeecontainer kan betreden zonder gevaar.
- De ontvanger van de container voert het onderzoek uit zoals bedoeld in artikel 3.5g van het Arbobesluit en neemt de maatregelen om er voor te zorgen dat zijn werknemers en derden de zeecontainer veilig kunnen openen en betreden. De ontvanger is de werkgever van het afleveradres; diegene die de goederen ontvangt voor zijn bedrijf of in opdracht. De ontvanger hoeft niet de eigenaar van de goederen te zijn.
- Gezond transport heeft een overzicht gemaakt van veelvoorkomende gevaarlijke gassen in zeecontainers. Voor stoffen die geen wettelijke grenswaarde kennen, wordt de grenswaarde (voorheen MAC-waarde) gehanteerd, die tot 1 januari 2007 in Nederland van kracht was. Het overzicht is te vinden op:
http://www.gezondtransport.nl/sites/default/files/Tipkaart%207%20grenswaarden%200611_0.pdf

Verder is hier de algemene regelgeving voor gevaarlijke stoffen van toepassing, zie daarvoor het hoofdstuk regelgeving bij "gevaarlijke stoffen".

Handwritten signature and initials, possibly 'B' and 'A', with a stylized 'W' or 'U' below.